

* احکام شک در شماره رکعت‌های نماز *

اگر در شماره رکعت‌های نماز چهار رکعتی شک کند، فوراً فکر نموده سپس اگر یقین یا گمان به یک طرف شک پیدا کرد همان طرف را بگیرد و نماز را تمام کند و گرنه به دستورات زیر عمل نماید .

(در این جدول دستور بعضی از شکهای صحیح که بیشتر محل ابتلاء می‌باشد، آمده است.)

شک در عدد رکعات	در حال قیام	در حال رکوع	در حال قیام بعد از رکوع	در سجده اول یا بین دو سجده	بعد از اكمال سجدتین	وظیفه نماز گزار بنا بر نظر مشهور فقهاء
شک بین ۳ و ۴	صحیح	صحیح	صحیح	صحیح	صحیح	باید بنا را بر چهار بگذارد و نماز را تمام کند و بعد از نماز یک رکعت نماز احتیاط ایستاده یا دو رکعت نشسته بجا آورد. ^۱
شک بین ۲ و ۳	باطل	باطل	باطل	باطل	صحیح	باید بنا بگذارد که سه رکعت خوانده و یک رکعت دیگر بخواند و نماز را تمام کند و بعد از نماز یک رکعت نماز احتیاط ایستاده (بنابر فتوا یا احتیاط واجب) بجا آورد. ^۲
شک بین ۲ و ۴	باطل	باطل	باطل	باطل	صحیح	باید بنا بگذارد که چهار رکعت خوانده و نماز را تمام کند و بعد از نماز دو رکعت نماز احتیاط ایستاده بجا آورد.
شک بین ۲ و ۳ و ۴	باطل	باطل	باطل	باطل	صحیح	باید بنا را بر چهار بگذارد و بعد از نماز دو رکعت نماز احتیاط ایستاده و بعد دو رکعت نشسته بجا آورد.
شک بین ۴ و ۵	صحیح	باطل	باطل	باطل	صحیح	در حال نشسته بعد از اكمال دو سجده: باید بنا را بر چهار بگذارد و نماز را تمام کند و بعد از نماز دو سجده سهو بجا آورد. در حال ایستاده: باید بنشیند و تشهد بخواند و نماز را سلام دهد و به دستور شک ۳ و ۴ عمل نماید. ^۳

^۱ - آیات عظام وحید خراسانی - شبیری زنجانی: احتیاط واجب آن است که دو رکعت نماز نشسته بجا آورد.

^۲ - آیات عظام مرحوم امام - فاضل لنکرانی: یک رکعت نماز احتیاط ایستاده یا دو رکعت نماز نشسته بجا آورد.

^۳ - در شک ۴ و ۵ در حال ایستاده برای قیام بی جا آیات عظام مرحوم امام، مقام معظم رهبری، سیستانی، فاضل لنکرانی، شبیری زنجانی، وحید خراسانی: احتیاط مستحب است که دو سجده سهو انجام دهد. آیات عظام بهجت، گلپایگانی، صافی، خوئی، تبریزی، نور همدانی، شاهرودی: احتیاط واجب است دو سجده سهو انجام دهد. آیت الله اراکی: باید دو سجده سهو انجام دهد.

* مسأله: شک ۳ و ۴ در هر حال صحیح است و شکهای ۲ و ۳ - ۲ و ۴ - ۳ و ۲ و ۴ - ۴ و ۵ بعد از اكمال سجده تین صحیح است. و قبل از آن از شکهای باطل است.

* سؤال: منظور از اكمال سجده تین چیست؟

آیات عظام مرحوم امام، مقام معظم رهبری، اراکی، فاضل لنکرانی، بهجت، شاهرودی، شبیری زنجانی، نوری همدانی: سر برداشتن از سجده دوم است.

آیات عظام خوئی، گلپایگانی، صافی، تبریزی، وحید خراسانی: بعد از تمام شدن ذکر واجب سجده دوم است.

آیت الله سیستانی: سر گذاشتن بر سجده دوم هر چند ذکر واجب را نگفته باشد.

* مسأله: اگر یکی از شکهای صحیح در نماز برای فرد پیش آید:

آیات عظام مرحوم امام، مقام معظم رهبری، فاضل لنکرانی، اراکی، گلپایگانی، صافی، بهجت، نوری همدانی، شبیری زنجانی، وحید خراسانی: نباید نماز را بشکند و چنانچه نماز را بشکند گنہکار است.

آیات عظام خوبی، تبریزی: در تنگی وقت نباید نماز را بشکند و در وسعت وقت نیز بنا بر احتیاط واجب شکستن نماز جایز نیست. و بایستی به دستور شکهای صحیح عمل نماید.

آیت الله سیستانی: چنانچه وقت نماز تنگ باشد نباید نماز را بشکند ولی در وسعت وقت مخیر است نماز را شکسته و دوباره بخواند یا به دستور شکهای صحیح عمل نماید.

* مسأله: گمان در شماره رکعت‌های نمازهای واجب (دو رکعتی، سه رکعتی، چهار رکعتی) حکم یقین را دارد.

شکهای باطل:

* مسأله: اگر در نماز چهار رکعتی شک کند که یک رکعت خوانده یا بیشتر نماز باطل است.

* مسأله: شک در شماره رکعات نمازهای دو رکعتی (مثل نماز صبح و نماز مسافر) و سه رکعتی (نماز مغرب) از شک‌های باطل است.